

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMAN SOPIMUSSARJA

Julkaistu Helsingissä 19 päivänä syyskuuta 2012

72/2012

(Suomen säädöskokoelman n:o 515/2012)

Valtioneuvoston asetus

rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan Pohjoismaiden välisen sopimuksen (Pohjoismainen pidätysmääräys) voimaansaattamisesta sekä sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 13 päivänä syyskuuta 2012

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan Pohjoismaiden välisen sopimuksen (Pohjoismainen pidätysmääräys) lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain (1382/2007) 2 § nojalla, sellaisena kuin se on laissa 354/2012:

1 §

Rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeva Pohjoismaiden välinen 15 päivänä joulukuuta 2005 Kööpenhaminassa tehty sopimus (Pohjoismainen pidätysmääräys) tulee voimaan 16 päivänä lokakuuta 2012 niin kuin siitä on sovittu.

Eduskunta on hyväksynyt sopimuksen 27 päivänä marraskuuta 2007 ja tasavallan presidentti 21 päivänä joulukuuta 2007. Hyväksymiskirja on talletettu 21 päivänä joulukuuta 2007 Tanskan ulkoministeriön huostaan.

2 §

Sopimuksen muut kuin lainsäädännön

Helsingissä 13 päivänä syyskuuta 2012

alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

3 §

Rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan Pohjoismaiden välisen sopimuksen (Pohjoismainen pidätysmääräys) lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annettu laki (1382/2007) tulee voimaan 16 päivänä lokakuuta 2012.

4 §

Tämä asetus tulee voimaan 16 päivänä lokakuuta 2012.

Oikeusministeri *Anna-Maja Henriksson*

Lainsäädäntöneuvos Jaakko Rautio

Rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeva Pohjoismaiden välinen**SOPIMUS¹****(Pohjoismainen pidätysmääräys)**

Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin hallitukset ovat sopineet seuraavasta:

Johdanto

(1) Huippuvuorilla kesäkuussa 2002² pidetyn Pohjoismaiden oikeusministerien kokouksen päätelmien mukaan Pohjoismaiden välistä nykyistä luovuttamisjärjestelmää on tarkistettava ja Pohjoismaiden välinen muodollinen luovuttamismenettely lakkautettava.

(2) Vapaudenmenetystä koskevien päätösten vastavuoroiselle tunnustamiselle on luotava järjestelmä.

(3) Pohjoismaiden asettama tavoite entistä joustavamman lainsäädännön luomiseksi tällä alalla on saanut aikaan toiveen nykyisen luovuttamisjärjestelmän lakkauttamisesta ja vasta-
vuoroista tunnustamista koskevan pohjoismaiseen pidätysmääräykseen perustuvan järjestelmän toteuttamisesta siten, että luovuttaminen tapahtuu, ellei siihen ole sopimuksessa mainittua estettä. Lisäksi tuomittujen tai epäiltyjen luovuttamista koskevan uuden järjestelmän käyttöönotto saattaa rangaistuksen täytäntöönpanon tai oikeudenkäynnin osalta vähentää nykyisistä luovuttamismenettelyjen eli muun muassa eurooppalaisen pidätysmääräyksen monimutkaisuutta.

(4) Tämä sopimus rakentuu vapauden, demokratian ja ihmis- ja perusoikeuksien kunnioittamisen periaatteelle sekä oikeusvaltioperiaatteelle, jotka ovat kaikki Pohjoismaille yhteisiä periaatteita. Sopimus kunnioittaa Roomassa 4 marraskuuta 1950 tehdyssä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamista koskevassa Euroopan yleissopimuksessa taattuja perusoikeuksia sekä Pohjoismaiden kansallista identiteettiä.

(5) Tämä sopimus ei estä Pohjoismaita soveltamasta niiden omaan valtiosääntöön sisältyviä säännöksiä, jotka koskevat oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, yhdistymisvapautta, lehdistönvapautta ja ilmaisunvapautta muissa tiedotusvälineissä.

(6) Henkilöitä ei saa luovuttaa tai taikka luovuttaa edelleen sellaiseen maahan, jossa heillä on vakava vaara saada kuolemanrangaistus tai joutua kidutuksen tai muun epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kohteeksi.

(7) Pohjoismaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevia päätöksiä on valvottava riittävästi, mikä merkitsee sitä, että etsityn henkilön luovuttamisesta päättää sen maan oikeusviranomainen, jossa henkilö on pidätetty.

¹ Tanska, Suomi, Islanti, Norja ja Ruotsi

² Vrt. Pohjoismaiden ministerineuvoston pöytäkirja (oikeusministerit) 25 kesäkuuta 2002 (j.n.r. 71001.15.001/02)

(8) Keskusviranomaisten tehtävä pohjoismaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanossa on ainoastaan antaa käytännöllistä ja hallinnollista apua.

(9) Pohjoismainen pidätysmääräysjärjestelmä perustuu pitkälti Pohjoismaiden keskinäiseen luottamukseen.

(10) Tanska, Suomi ja Ruotsi ovat panneet täytäntöön eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13 kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen (2002/584/YOS). Kaikki Pohjoismaat ovat liittyneet joihinkin tämän alan nykyisiin yleissopimuksiin, esimerkiksi rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1957 tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen ja terrorismin vastustamisesta 27 päivänä tammikuuta 1977 tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen.

(11) Pohjoismainen pidätysmääräys korvaa tähänastiset Pohjoismaiden välistä luovuttamista koskevat säädökset.

1 LUKU

YLEISET PERIAATTEET

1 artikla

Pohjoismaisen pidätysmääräyksen määritelmä ja täytäntöönpanovelvollisuus

1. Pohjoismainen pidätysmääräys on Pohjoismaan tekemä oikeudellinen päätös, jonka tarkoituksena on, että toinen Pohjoismaa pidättää etsityn henkilön ja luovuttaa tämän rikosoikeudenkäyntiä tai vapausrangaistuksen tai vapaudenmenetystä koskevan toimenpiteen täytäntöönpanoa varten.

2. Tanskan, Suomen tai Ruotsin tekemä eurooppalainen pidätysmääräys, joka on laadittu eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13 kesäkuuta 2003 tehdyn neuvoston puitepäätöksen mukaisesti, katsotaan tämän sopimuksen mukaiseksi pohjoismaiseksi pidätysmääräykseksi.

3. Kaikki pohjoismaiset pidätysmääräykset pannaan täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen ja tämän sopimuksen määräysten mukaisesti.

2 artikla

Pohjoismaisen pidätysmääräyksen soveltamisala

1. Pohjoismainen pidätysmääräys voidaan antaa sellaisia tekoja koskevia syytetoimen-

piteitä varten, joista pidätysmääräyksen antaneen valtion lainsäädännön mukaan voi seurata vapausrangaistus tai vapaudenmenetystä koskeva toimenpide (syytetoimenpiteet) tai joista on annettu vapausrangaistustuomio tai muu vapaudenmenetystä koskeva toimenpide (rangaistuksen täytäntöönpano).

2. Useita rikoksia koskevia syytetoimenpiteitä tai useista rikoksista tuomittujen rangaistusten täytäntöönpanoa varten voidaan luovuttaa, vaikka 1 kappaleessa mainitut edellytykset täyttyisivät vain yhden teon osalta.

3. Pidätysmääräyksen antaneen valtion lainsäädännössä määriteltyihin rikoksiin perustuvat pohjoismaiset pidätysmääräykset pannaan täytäntöön tässä sopimuksissa määrättyin edellytyksin ja rikosten kaksoisrangaistavuutta tutkimatta.

3 artikla

Toimivaltaisten oikeusviranomaisten ym. nimeäminen ja kolmannen valtion määritelmä

1. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen on sellainen pidätysmääräyksen antaneen valtion oikeusviranomainen, jonka toimivaltaan pohjoismaisen pidätysmääräyksen antaminen kyseisen valtion lainsäädännön mukaan kuuluu.

2. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen on sellainen täytäntöönpanovaltion oikeusviranomainen, joka kyseisen valtion lainsäädännön mukaan on toimivaltainen

panemaan pohjoismaisen pidätysmääräyksen täytäntöön.

3. Jokainen valtio voi nimetä yhden tai useita keskusviranomaisia avustamaan toimivaltaisista oikeusviranomaisista.

4. Kukin valtio ilmoittaa tämän sopimuksen ratifioinnin yhteydessä, mitkä ovat sen kansallisen lainsäädännön mukaan toimivaltaisista oikeusviranomaisista sekä mikä on mahdollisesti nimetty keskusviranomainen.

5. Tässä sopimuksessa ”kolmas valtio” tarkoittaa mitä tahansa Pohjoismaiden ja Euroopan unionin ulkopuolista valtiota.

4 artikla

Pohjoismaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanon ehdottomat kieltäytymisperusteet

Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen kieltäytyy panemasta pohjoismaista pidätysmääräystä täytäntöön seuraavissa tapauksissa:

1) jos pohjoismaisen pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta on täytäntöönpanovaltiossa annettu yleinen armahdus ja kyseinen valtio on oman rikoslainsäädäntönsä mukaisesti toimivaltainen tätä rikosta koskevan syytteen nostamisessa.

2) jos etsitylle henkilölle on jossain Pohjoismaassa tai Euroopan unionin jäsenvaltiossa annettu samasta teosta lopullinen tuomio ja edellyttäen, että hän on suorittanut tuomitun rangaistuksen tai suorittaa sitä parhaillaan tai rangaistusta ei voi tuomion antaneen valtion lainsäädännön mukaan enää panna täytäntöön,

3) jos henkilöä, jota pohjoismainen pidätysmääräys koskee, ei täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaan ikänsä vuoksi voi asettaa rikosoikeudelliseen vastuuseen pidätysmääräyksen perusteena olevista teoista.

5 artikla

Pohjoismaisen pidätysmääräyksen harkinnanvaraiset kieltäytymisperusteet

Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä panemasta pohjoismaista pidätysmääräystä täytäntöön:

1) jos sitä henkilöä vastaan, josta on annettu pohjoismainen pidätysmääräys, on jo nostettu syyte täytäntöönpanovaltiossa samasta teosta, johon pohjoismainen pidätysmääräys perustuu,

2) jos teko, johon pohjoismainen pidätysmääräys perustuu, katsotaan täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaan tehdyn kokonaan tai osittain täytäntöönpanovaltion alueella tai siihen verrattavassa paikassa eikä teko täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaan ole rikos,

3) jos etsitylle henkilölle on annettu samoista teoista lopullinen tuomio kolmannessa valtiossa ja edellyttäen, että hän on suorittanut tuomitun rangaistuksen tai suorittaa sitä parhaillaan tai että hänelle määrättyä rangaistusta ei voi tuomion antaneen valtion lainsäädännön mukaan enää panna täytäntöön,

4) jos täytäntöönpanovaltion oikeusviranomaiset ovat päättäneet, että ne joko eivät nosta syytettä pohjoismaisen pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta tai luopuvat jo nostetusta syytteestä, tai jos etsittyä henkilöä vastaan on jossain valtiossa annettu samasta teosta lopullinen päätös, joka estää syytteen nostamisen myöhemmin,

5) jos pohjoismainen pidätysmääräys on annettu vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai muun vapaudenmenetystä koskevan toimenpiteen täytäntöönpanoa varten ja etsitty henkilö oleskelee täytäntöönpanovaltiossa, on sen kansalainen tai asuu siellä, ja täytäntöönpanovaltio sitoutuu panemaan kyseisen rangaistuksen tai toimenpiteen itse täytäntöön kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

6 artikla

Luovuttamiseen liittyvät ehdot

Jos pohjoismainen pidätysmääräys annetaan syytetoimenpiteitä varten ja henkilö, jota pidätysmääräys koskee, on täytäntöönpanovaltion kansalainen tai asuu täytäntöönpanovaltiossa, luovuttamisen ehdoksi voidaan asettaa, että tultuaan kuulluksi asianomainen luovutetaan täytäntöönpanovaltioon suoritamaan vapausrangaistusta tai muuta vapaudenmenetystä koskevaa toimenpidettä, johon

asianomainen on pidätysmääräyksen antaneessa valtiossa tuomittu.

7 artikla

Pohjoismaisen pidätysmääräyksen sisältö ja muoto

1. Pohjoismaisessa pidätysmääräyksessä on liitteenä olevan lomakkeen mukaisesti esitettyinä seuraavat tiedot:

- a) etsityn henkilön henkilöllisyys ja kansalaisuus,
- b) pidätysmääräyksen antaneen valtion oikeusviranomaisen nimi, osoite, puhelin- ja telekopionumero sekä sähköpostiosoite,
- c) ilmoitus mahdollisesti annetusta täytäntöönpanokelpoisesta tuomiosta, pidätysmääräyksestä tai muusta vastaavasta täytäntöönpanokelpoisesta oikeudellisesta päätöksestä, joka kuuluu 1 ja 2 artiklan soveltamisalaan,
- d) rikoksen luonne ja oikeudellinen luokittelu,
- e) kuvaus olosuhteista, joissa rikos on tehty, mukaan lukien ajankohta, paikka ja se, kuinka laaja etsityn henkilön osallisuus rikokseen on,
- f) tuomittu rangaistus, jos kyseessä on lopullinen tuomio, tai rikoksesta pidätysmääräyksen antaneen valtion laissa säädetty rangaistusasteikko,
- g) rikoksen muut seuraukset, mikäli mahdollista.

2. Jos pidätysmääräys on annettu useiden rangaistavien tekojen perusteella, yhden teon perusteella annettava pidätys- tai säilöönottopäätös on riittävä.

2 LUKU

LUOVUTTAMISMENETTELY

8 artikla

Pohjoismaisen pidätysmääräyksen toimitaminen

1. Kun etsityn henkilön olinpaikka on tiedossa, pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi lähettää pohjoismaisen pidä-

tysmääräyksen suoraan täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle.

2. Jos etsityn henkilön olinpaikka ei ole tiedossa, pidätysmääräyksen antanut valtio voi pyytää yhtä tai useampaa Pohjoismaata etsimään asianomaista näiden maiden kansallisten etsintämenettelyjen mukaisesti. Kun olinpaikka on tiedossa, pohjoismainen pidätysmääräys lähetetään mahdollisimman nopeasti asianomaiselle valtiolle.

3. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi tarkastusten asteittaisesta lakauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen 95 artiklan määräysten mukaisesti päättää, että etsitystä henkilöstä tehdään kuulutus Schengenin tietojärjestelmään. Schengenin tietojärjestelmään tehty kuulutus vastaa pohjoismaista pidätysmääräystä, joka sisältää 7 artiklan 1 kappaleessa mainitut tiedot. Siirtymäkauden aikana, jolloin Schengenin tietojärjestelmä ei voi välittää kaikkia 7 artiklassa mainittuja tietoja, kuulutus vastaa pohjoismaista pidätysmääräystä, kunnes täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen on vastaanottanut pidätysmääräyksen sääntöjen mukaisesti.

4. Jos pohjoismaisen pidätysmääräyksen vastaanottanut viranomainen ei ole toimivaltainen käsittelemään sitä, se toimittaa pidätysmääräyksen viran puolesta heti valtion toimivaltaiselle viranomaiselle ja ilmoittaa tästä pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle.

9 artikla

Etsityn henkilön oikeudet

1. Kun etsitty henkilö pidätetään, täytäntöönpanosta vastaava toimivaltainen oikeusviranomainen antaa hänelle kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti tiedon pohjoismaisesta pidätysmääräyksestä ja sen sisällöstä sekä hänen mahdollisuudestaan antaa suostumuksensa siihen, että hänet luovutetaan pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle.

2. Etsityllä henkilöllä, joka pidätetään pohjoismaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpa-

noa varten, on oikeus käyttää oikeudellista avustajaa ja tulkkia täytäntöönpanovaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

10 artikla

Henkilön säilöönotto

1. Kun henkilö pidätetään pohjoismaisen pidätysmääräyksen perusteella, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaisesti päätöksen siitä, onko säilössä pitämistä jatkettava. Asianomainen voidaan minä ajankohtana tahansa päästää väliaikaisesti vapaaksi täytäntöönpanovaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, edellyttäen että täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen ryhtyy kaikkiin tarvittaviin toimiin estääkseen asianomaisen pakenemisen.

2. Tutkinnan edistämiseksi ja luovuttamisen varmistamiseksi sovelletaan kansallisten säännösten tarjoamia oikeuskeinoja.

11 artikla

Suostumus luovuttamiseen ym.

1. Jos pidätetty ilmoittaa suostuvansa luovuttamiseen sekä mahdollisesti ilmoittaa myös suostuvansa muuta kuin luovuttamisen perusteena olevaa rikosta koskevaan oikeudenkäyntiin, vrt. 23 artiklan 2 kappaleen b) kohta, suostumus annetaan täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle täytäntöönpanovaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2. Valtiot ryhtyvät tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta 1 kappaleessa tarkoitettu suostumus saadaan tavalla, josta ilmenee, että asianomainen on antanut suostumuksensa vapaaehtoisesti ja täysin tietoisena siitä aiheutuvista seurauksista. Tätä varten etsityllä henkilöllä on oikeus käyttää oikeudellista avustajaa.

3. Suostumus merkitään pöytäkirjaan täytäntöönpanovaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

4. Suostumus voidaan peruuttaa täytäntöönpanovaltion kansallisen lain nojalla.

12 artikla

Etsityn henkilön kuuleminen

Jos pidätetty henkilö ei 11 artiklassa mainitulla tavalla anna suostumustaan luovuttamiensa, hänellä on oikeus tulla täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen kuulemaksi täytäntöönpanovaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

13 artikla

Luovuttamista koskeva päätös

1. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee henkilön luovuttamista koskevan päätöksen tässä sopimuksessa mainitussa määräajassa ja sopimuksessa määritetyin edellytyksin.

2. Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen katsoo, että pidätysmääräyksen antaneen valtion toimittamat tiedot eivät ole luovuttamista koskevan päätöksen kannalta riittävät, se pyytää toimittamaan tarvittavat lisätiedot välittömästi ja voi asettaa lisätietojen toimittamiselle määräajan, jotta 14 artiklassa mainittua määräaikaa voidaan noudattaa.

3. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi milloin tahansa toimittaa hyödyllisiä lisätietoja täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle.

14 artikla

Pohjoismaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevan päätöksen määräajat ja menettelyt

1. Pohjoismainen pidätysmääräys käsitellään ja pannaan täytäntöön kiireellisenä.

2. Jos etsitty henkilö suostuu luovuttamiseen, lopullinen päätös pohjoismaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta on tehtävä kolmen päivän kuluessa suostumuksen antamisesta.

3. Muussa tapauksessa pohjoismaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskeva lopullinen päätös on tehtävä 30 päivän kuluessa etsityn henkilön pidätyksestä.

4. Sellaisissa erityistapauksissa, jolloin lopullista päätöstä ei tehdä 2 ja 3 kappaleessa mainitussa määräajassa, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ilmoittaa päätöksen myöhästymisestä ja tämän syistä heti pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle. Tällöin päätös on tehtävä mahdollisimman pian.

5. Siihen saakka, kunnes täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee pohjoismaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevan lopullisen päätöksen, sen on varmistettava, että luovuttamiselle on yhä aielliset edellytykset.

6. Pohjoismaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta kieltäytyminen on aina perusteltava.

15 artikla

Kilpailevat pyynnöt

1. Jos samasta henkilöstä on annettu pidätysmääräys useissa Pohjoismaissa, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen päättää, mikä kyseisistä pidätysmääräyksistä pannaan täytäntöön, ottaen asianmukaisella tavalla huomioon kaikki asiaan liittyvät seikat, muun muassa rikosten suhteellinen törkeys ja niiden tekopaikat, pohjoismaisten pidätysmääräysten antamisajankohdat sekä sen, onko pidätysmääräys annettu oikeudenkäyntiä vai vapausrangaistuksen tai muun vapaudenmenetystä koskevan toimenpiteen täytäntöönpanoa varten.

2. Jos samasta henkilöstä on annettu pohjoismaisen pidätysmääräys ja eurooppalainen pidätysmääräys tai kolmannen valtion tai Euroopan unionin jäsenvaltion tekemä luovuttamispyyntö, täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen päättää, annetaanko etusija pohjoismaiselle pidätysmääräykselle vai muulle pidätysmääräykselle tai luovuttamispyynnölle, ottaen asianmukaisella tavalla huomioon kaikki asiaan liittyvät seikat, erityisesti 1 kappaleessa mainitut seikat sekä asiaan sovellettavassa yleissopimuksessa tai sovellettavissa sopimuksissa mainitut seikat.

3. Tämä artikla ei vaikuta kansainvälisen rikostuomioistuimen perussäännöstä tai kansainvälisen humanitäärisen oikeuden louk-

kauksia käsittelevästä tuomioistuimesta johtuviin Pohjoismaiden velvoitteisiin.

16 artikla

Erioikeudet ja koskemattomuus

1. Jos etsitty henkilö nauttii täytäntöönpanovaltiossa täytäntöönpanoon tai oikeudenkäyntiin liittyvää erioikeutta tai koskemattomuutta, 14 artiklassa mainitut määräajat alkavat sinä ajankohtana, jolloin kyseinen erioikeus tai koskemattomuus lakkaa.

2. Jos erioikeuden tai koskemattomuuden poistamisesta vastaa täytäntöönpanovaltion viranomainen, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen pyytää kyseiseltä viranomaiselta heti erioikeuden tai koskemattomuuden poistamista. Jos erioikeuden tai koskemattomuuden poistamisesta vastaa toisen valtion viranomainen tai kansainvälinen järjestö, poistamista pyytää pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen.

17 artikla

Kilpailevat kansainväliset velvoitteet

Tämä sopimus ei vaikuta täytäntöönpanovaltion velvoitteisiin, jos etsitty henkilö on luovutettu kyseiseen valtioon Euroopan unionin jäsenvaltiosta tai kolmannesta valtiosta ja kyseistä henkilöä suojaavat edelleen luovuttamiselta ne määräykset, joiden perusteella hänet on luovutettu. Täytäntöönpanovaltio ryhtyy kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin pyytääkseen heti sen Euroopan unionin jäsenvaltion tai kolmannen valtion suostumusta, josta etsitty henkilö on luovutettu, jotta hänet voidaan luovuttaa pidätysmääräyksen antaneeseen valtioon. Edellä 14 artiklassa tarkoitetut määräajat alkavat kuluu vasta siitä ajankohdasta, jolloin näiden erityissääntöjen soveltaminen lakkaa.

18 artikla

Päätöksestä ilmoittaminen

Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ilmoittaa heti pidätysmääräyksen

antaneelle oikeusviranomaiselle, voidaanko pohjoismainen pidätysmääräys panna täytäntöön.

19 artikla

Etsityn henkilön luovuttamisen määräaika

1. Etsitty henkilö luovutetaan mahdollisimman pian asianomaisten viranomaisten sopimana ajankohtana.

2. Asianomainen luovutetaan viimeistään viiden päivän kuluttua pohjoismaista pidätysmääräystä koskevan lopullisen päätöksensä.

3. Jos etsittyä henkilöä ei erityisten olosuhteiden vuoksi voi luovuttaa 2 kappaleen mukaisessa määräajassa, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ja pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen ottavat heti yhteyttä toisiinsa ja sopivat uudesta luovuttamisajankohdasta. Henkilö on luovutettava 5 päivän kuluessa 2 kappaleessa mainitun määräajan päättymisestä.

4. Jos etsittyä henkilöä ei voida luovuttaa 3 kappaleen mukaisessa määräajassa joidenkin valtiosta riippumattomien olosuhteiden vuoksi, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ja pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen ottavat heti yhteyttä toisiinsa ja sopivat uudesta luovuttamisajankohdasta.

5. Luovuttamista voidaan poikkeuksellisesti väliaikaisesti lykätä painavien humanitaaristen syiden vuoksi esimerkiksi silloin, jos on painavia syitä olettaa, että luovuttaminen selvästi vaarantaa etsityn henkilön hengen tai terveyden. Pohjoismainen pidätysmääräys pannaan täytäntöön heti näiden syiden lakattua. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ilmoittaa lakkaamisesta heti pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle ja sopii uudesta luovuttamisajankohdasta.

6. Jos asianomaista pidetään 2—5 kappaleessa tarkoitettujen määräaikojen päätyttyä edelleen säilössä, hänet on päästettävä vapaaksi.

20 artikla

Luovuttamisen lykkääminen tai väliaikainen luovuttaminen

1. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi pohjoismaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta päätettyään lykätä etsityn henkilön luovuttamista, jotta henkilö voidaan asettaa syytteeseen täytäntöönpanovaltiossa, tai, jos hänet on jo tuomittu, hän voi suorittaa muusta kuin pohjoismaisen pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta tuomitun rangaistuksen täytäntöönpanovaltion alueella.

2. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi luovuttamisen lykkäämisen sijasta luovuttaa etsityn henkilön väliaikaisesti pidätysmääräyksen antaneelle valtiolle täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen ja pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen välisessä sopimuksessa määritettävien ehtojen. Sopimus on tehtävä kirjallisesti, ja sen ehdot sitovat kaikkia pidätysmääräyksen antaneen valtion viranomaisia.

21 artikla

Kauttakuljetus

Pohjoismaasta toiseen luovutettavan henkilön voi ilman eri lupaa kuljettaa muiden Pohjoismaiden yli tai kautta.

3 LUKU

LUOVUTTAMISEN VAIKUTUKSET

22 artikla

Täytäntöönpanomaassa säilöön otettuna vietetyn ajan vähentäminen

1. Pidätysmääräyksen antanut valtio vähentää pohjoismaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoon liittyvän säilöönottoajan siitä vapausrangaistuksen kokonaisajasta, joka etsityn henkilön olisi määrä suorittaa pidätysmääräyksen antaneessa valtiossa vapausrangaistuksen tai muuta vapaudenmenetystä

koskevan toimenpiteen määräävän tuomion perusteella.

2. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on tällöin luovuttamisen yhteydessä toimitettava pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle kaikki tiedot siitä, kuinka kauan pohjoismaisen pidätysmääräyksen perusteella etsityn henkilön säilössäpito on kestänyt.

23 artikla

Mahdollinen syytteenpano muista rikoksista

1. Henkilö, joka luovutetaan pohjoismaisen pidätysmääräyksen nojalla syytetoimenpiteitä tai rangaistustuomion tai muun vapaudenmenetystä koskevan toimenpiteen täytäntöönpanoa varten, voidaan asettaa vastuuseen muista ennen luovuttamista tehdyistä rikoksista kuin siitä, jonka vuoksi hänet luovutetaan, paitsi jos

a) kyseisen rikoksen perusteella tapahtuvaa luovuttamista ei olisi 4 artiklan perusteella voitu tehdä,

b) luovuttamisesta olisi 27 artiklan nojalla kansallisen lainsäädännön mukaan voitu kieltäytyä tai

c) kyseisen rikoksen perusteella tapahtuva luovuttamisesta olisi voitu kieltäytyä 5 artiklan 2 tai 4 kappaleen nojalla ja täytäntöönpanovaltio kieltäytyy antamasta suostumustaan.

2. Pohjoismaisen pidätysmääräyksen perusteella syytetoimenpiteitä tai rangaistustuomion tai muun vapaudenmenetystä koskevan toimenpiteen täytäntöönpanoa varten luovutettava henkilö voidaan 1 kappaleen estämättä asettaa vastuuseen muista ennen luovuttamista tehdyistä rikoksista kuin siitä, jonka vuoksi hänet luovutetaan, jos

a) henkilöllä on ollut tilaisuus poistua siitä pohjoismaasta, johon hänet on luovutettu, mutta hän ei ole poistunut sieltä 45 päivän kuluessa lopullisesta vapauttamisestaan tai on palannut kyseiseen valtioon sieltä poistuttuaan tai

b) henkilö on ennen luovuttamista tai sen jälkeen antanut suostumuksensa siihen, että häntä vastaan nostetaan syyte muista rikoksista.

24 artikla

Henkilön luovuttaminen edelleen

1. Henkilö, joka on luovutettu toiseen Pohjoismaahan syytetoimenpiteitä tai rangaistustuomion tai muun vapaudenmenetystä koskevan toimenpiteen täytäntöönpanoa varten, voidaan pohjoismaisen pidätysmääräyksen nojalla luovuttaa edelleen muuhun Pohjoismaahan kuin täytäntöönpanovaltioon, jos pidätysmääräys on annettu ennen luovuttamista tehdyn rikoksen perusteella, ellei alkuperäisen pidätysmääräyksen antanut valtio 26 tai 27 artiklan mukaisesti kansallisen lakinsa nojalla kieltäydy luovuttamasta henkilöä uuden pidätysmääräyksen antaneeseen valtioon.

2. Henkilö, joka on luovutettu toiseen Pohjoismaahan pohjoismaisen pidätysmääräyksen nojalla, voidaan ennen tätä luovuttamista tehdyn rikoksen perusteella luovuttaa edelleen Euroopan unionin jäsenvaltioon tai kolmanteen valtioon pidätysmääräyksen antaneen valtion lainsäädännön määräysten nojalla, jos

a) asianomainen itse antaa siihen suostumuksensa,

b) asianomaisella on ollut tilaisuus poistua sen valtion alueelta, johon hänet on luovutettu, mutta hän ei ole poistunut sieltä 45 päivän kuluessa lopullisesta vapauttamisestaan tai on palannut alueelle sieltä poistuttuaan tai

c) täytäntöönpanovaltio antaa siihen suostumuksensa. Suostumus voidaan antaa, jos kyseisen teon perusteella tapahtuva luovuttaminen olisi täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaan ollut mahdollista.

25 artikla

Esineiden luovuttaminen

1. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen takavarikoi ja luovuttaa täytäntöönpanovaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan esineet,

a) joita vaaditaan todistusaineistoksi tai

b) joita etsitty henkilö on hankkinut rikoksella.

2. 1 kappaleessa mainitut esineet luovutetaan myös siinä tapauksessa, ettei pohjoismaista pidätysmääräystä voida panna täytäntöön siksi, että henkilö on kuollut tai paennut.

3. Jos 1 kappaleessa mainitut esineet takavarikoidaan tai tuomitaan menetetyksi täytäntöönpanovaltion alueella, täytäntöönpanovaltio voi vireillä olevan rikosoikeudenkäynnin yhteydessä säilyttää niitä väliaikaisesti tai luovuttaa ne pidätysmääräyksen antaneelle valtiolle sillä ehdolla, että ne palautetaan myöhemmin.

4. Kaikki 1 kohdassa mainittuihin esineisiin liittyvät täytäntöönpanovaltion tai kolmannen osapuolen oikeudet pysyvät voimassa. Jos kyseisellä valtiolla tai kolmannella osapuolella on mainittuja oikeuksia, pidätysmääräyksen antanut valtio palauttaa esineet heti oikeudenkäynnin jälkeen korvauksetta täytäntöönpanovaltiolle.

4 LUKU

ISLANNISTA TAI ISLANTIIN LUOVUTTAMISTA KOSKEVAT ERITYISMÄÄRÄYKSET

26 artikla

Soveltamisala — oman maan kansalaiset

1. Islannin ja Tanskan, Suomen, Norjan tai Ruotsin välillä tapahtuva oman kansalaisen luovuttaminen ei kuulu sopimuksen 2 artiklassa määriteltyyn pohjoismaisen pidätysmääräyksen soveltamisalaan, vrt. 2—4 kappaleet.

2. Islannin kansalaisen luovuttamisesta Islannista Tanskaan, Suomeen, Norjaan tai Ruotsiin voidaan kieltäytyä, ellei etsitty henkilö ole rangaistavaa tekoa edeltävien kahden vuoden ajan asunut pidätysmääräyksen antaneessa valtiossa tai jos kyseisestä tai vastaavasta teosta voi Islannin lain mukaan seurata vankeutta yli neljä vuotta.

3. Tanskan, Suomen, Norjan tai Ruotsin kansalaisen luovuttamisesta kotimaastaan Islantiin voidaan kieltäytyä, ellei etsitty henkilö ole rangaistavaa tekoa edeltävien kahden

vuoden ajan asunut Islannissa tai jos kyseisestä tai vastaavasta teosta voi täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaan seurata vankeutta yli neljä vuotta.

4. Useisiin rikoksiin liittyvä syytetoimenpiteitä tai rangaistuksen täytäntöönpanoa varten tapahtuva luovuttaminen voidaan tehdä riippumatta siitä, täyttyvätkö 2 tai 3 kappaleen vaatimukset vain yhden rikoksen osalta.

27 artikla

Soveltamisala — poliittiset rikokset

1. Sopimuksen 2 artiklassa määritelty pohjoismaisen pidätysmääräyksen soveltamisalaan ei myöskään kuulu Islannin ja Tanskan, Suomen, Norjan tai Ruotsin välillä tapahtuva oman kansalaisen luovuttaminen silloin, kun kyseessä on poliittinen rikos, vrt. 2—5 kappaleet.

2. Poliittisen rikoksen perusteella tapahtuvasta Islannin kansalaisen luovuttamisesta Islannista Tanskaan, Suomeen, Norjaan tai Ruotsiin voidaan kieltäytyä.

3. Poliittisen rikoksen perusteella tapahtuvasta Tanskan, Suomen, Norjan tai Ruotsin kansalaisen luovuttamisesta kotimaastaan Islantiin voidaan kieltäytyä.

4. Poliittisen rikoksen perusteella tapahtuvasta ulkomaalaisen luovuttamisesta Islannista Tanskaan, Suomeen, Norjaan tai Ruotsiin voidaan kieltäytyä, ellei vastaava teko ole Islannin lain mukaan rangaistava tai ellei teko sisälly terrorismin vastustamista koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen 1, 2 tai 3 artiklaan.

5. Poliittisen rikoksen perusteella tapahtuvasta ulkomaalaisen luovuttamisesta Tanskasta, Suomesta, Norjasta tai Ruotsista Islantiin voidaan kieltäytyä, ellei vastaava teko ole täytäntöönpanomaan lainsäädännön mukaan rangaistava tai ellei teko sisälly terrorismin vastustamista koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen 1, 2 tai 3 artiklaan.

5 LUKU

YLEISET MÄÄRÄYKSET JA LOPPU- MÄÄRÄYKSET

28 artikla

Suhde muihin oikeudellisiin säädöksiin

1. Tätä sopimusta sovelletaan Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä.

2. Sopimuksen määräykset eivät koske sellaisia Pohjoismaiden velvoitteita, jotka johduvat eurooppalaista pidätysmääräystä koskevasta puitepäätyöstä ja kolmansien valtioiden kanssa sovitusta muista luovuttamisjärjestelyistä.

3. Pohjoismaat voivat tämän sopimuksen tultua voimaan tehdä kahden- tai monenvälisiä sopimuksia Euroopan unionin jäsenvaltioiden tai kolmansien valtioiden kanssa tai sopia näiden kanssa kahden- tai monenvälisistä järjestelyistä. Kyseiset sopimukset ja järjestelyt eivät saa vaikuttaa niiden osapuolena olevan Pohjoismaan suhteisiin sellaisiin Pohjoismaihin, jotka eivät ole niiden osapuolia.

29 artikla

Voimaantulo

1. Sopimusosapuolet voivat liittyä tähän sopimukseen

a) allekirjoittamalla sopimuksen ilman ratifiointi- tai hyväksymisvaraumaa, tai

b) allekirjoittamalla sen ja ratifioimalla tai hyväksymällä sen myöhemmin.

2. Ratifiointiasiakirjat talletetaan Tanskan ulkoministeriön huostaan.

3. Tanskan ulkoministeriö toimittaa ratifiointiasiakirjojen oikeaksi todistetut jäljennökset sopimusosapuolten oikeusministeriölle.

4. Tämä sopimus tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun kaikki Pohjoismaat ovat 1 kappaleen mukaisesti suostuneet sitoutumaan siihen. Grönlannissa ja Färsaarilla sopimus kuitenkin tulee voimaan vasta 3 kuukauden kuluttua siitä, kun Tanskan oikeusministeriö on ilmoittanut Tanskan ulkoministeriölle ja muiden Pohjoismaiden oikeusministeriöille, että sopimus saatetaan voimaan Grönlannissa ja/tai Färsaarilla.

5. Ennen kuin kaikki Pohjoismaat ovat suostuneet sitoutumaan sopimukseen, sopimukseen suostuneet valtiot voivat sopia keskenään, että sopimus tulee näissä valtioissa voimaan aiemmin kuin 4 kappaleessa määrättyä ajankohtana.

6. Ennen tämän sopimuksen voimaantuloa vastaanotetut luovuttamispyynnöt käsitellään voimassa olevan luovuttamisjärjestelmän mukaisesti. Sopimuksen voimaantulon jälkeen vastaanotettuihin pyyntöihin sovelletaan niitä määräyksiä, jotka Pohjoismaat ovat tämän sopimuksen osalta hyväksyneet.

Tehty Kööpenhaminassa 15 päivänä joulukuuta 2005 yhtenä tanskan-, suomen-, islannin-, norjan- ja ruotsinkielisenä kappaleena, jotka kaikki ovat yhtäpitäviä.

Tanskan hallituksen puolesta

Suomen hallituksen puolesta

Islannin hallituksen puolesta

Norjan hallituksen puolesta

Ruotsin hallituksen puolesta